

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Familie

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota voortgangsbrief interlandelijke adoptie

Datum

21 januari 2026

Onze referentie

7124706

Bijlage(n)

0

1. Aanleiding

De toezegging om de TK periodiek te informeren over de voortgang van de afbouw van interlandelijke adoptie.

Start consultatie van het wetsvoorstel Afbouw interlandelijke adoptie en vereenvoudiging identiteitsherstel.

2. Geadviseerd besluit

Instemming met bijgaande brief aan de TK.

3. Kernpunten

In deze brief worden verschillende punten behandeld gerelateerd aan het onderwerp interlandelijke adoptie:

- Inhoud conceptwetsvoorstel Afbouw interlandelijke adoptie en vereenvoudiging identiteitsherstel;
- Stand van zaken afbouw interlandelijke adoptie, waaronder de lopende adoptieprocedures, landselectie, verlenging vergunningen vergunninghouders, behoud van kennis van vergunninghouders en informatie over het adoptieproces;
- Verbeterde ondersteuning van geadopteerden, waaronder herstel van identiteitsgegevens, herstel van oorspronkelijke nationaliteit, pilot DNA-kits, evaluatie expertisecentrum INEA;
- Adoptiedossiers, waaronder overdracht naar het Nationaal Archief en professionele begeleiding bij inzage.

4. Toelichting

In de brief wordt beschreven dat de afbouw van de interlandelijke adoptie op dit moment voortvarend en zorgvuldig wordt uitgevoerd, conform het in 2024 aan de TK toegezonden afbouwplan. Met het concept-wetsvoorstel dat onlangs in consultatie is gegaan, wordt ook de daarvoor benodigde wettelijke grondslag voorbereid. Tevens worden met dit conceptwetsvoorstel verschillende belangrijke verbeteringen voor geadopteerden en ook voor andere burgers gerealiseerd. Dan gaat het onder meer om het bieden van de mogelijkheid aan elke meerderjarige burger om zijn voor- en/of achternaam eenmalig zonder opgaaf van reden te laten wijzigen bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van zijn gemeente.

Ook gaat de brief in op de ondersteuning van geadopteerden, waarbij de onlangs voltooide evaluatie van expertisecentrum INEA aan de TK wordt aangeboden. Waar het gaat om de adoptiedossiers, wordt de TK geïnformeerd over hetgeen in het eerdergenoemde concept-wetsvoorstel is opgenomen om overdracht van deze dossiers aan het Nationaal Archief te faciliteren, en de voortgang met betrekking tot het realiseren van professionele begeleiding bij inzage in adoptiedossiers.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Familie

Datum
21 januari 2026

Onze referentie
7124706

4.1. Politieke context

De afbouw van de interlandelijke adoptie is in gang gezet naar aanleiding van een door de TK in 2024 aangenomen motie van het voormalig lid Van Nispen¹. Met deze brief worden verschillende in 2025 aangenomen moties en gedane toezeggingen afgedaan. Deze worden aan het begin van de brief genoemd.

4.2. Financiële overwegingen

Niet van toepassing.

4.3. Juridische overwegingen

Met het wetsvoorstel Afbouw interlandelijke adoptie en vereenvoudiging identiteitsherstel wordt de voor de afbouw van interlandelijke adoptie benodigde wettelijke grondslag voorbereid. Ook wordt voorzien in een zelfstandig juridisch kader voor de selectie van mogelijke adoptiefouders voor binnenlandse adoptieprocedures na afstand. Daarbij werd voorheen gebruik gemaakt van de lijst van aspirant-adoptiefouders met een beginseltoestemming voor interlandelijke adoptie.

4.4. Krachtenveld

De beleidsontwikkelingen op het terrein van interlandelijke adoptie raken interlandelijk geadopteerden (ruim 40.000 in Nederland), (aspirant)-adoptief ouders en verschillende partijen die actief zijn in de adoptieketen in binnen- en buitenland. Het veld is gepolariseerd en kenmerkt zich door enorme betrokkenheid, verschillende perspectieven op adoptie en veel (social) media-activiteit. Er is met name onder geadopteerden sprake van een zeer actieve groep die zich inzet voor meer aandacht, (financiële) ondersteuning en rechten.

4.5. Ontwikkelingen hiervoor

De beleidsontwikkelingen op dit onderwerp zijn terug te voeren op het rapport van de commissie Joustra uit februari 2021, dat aangaf dat er sprake is geweest van misstanden op grote schaal in adoptieprocedures, en dat de kans op misstanden nog altijd aanwezig is.

Het kabinet heeft hiervoor excuses aangeboden en maatregelen getroffen. Onder meer is het expertisecentrum voor interlandelijke adoptie INEA opgericht in april 2023, waar geadopteerden terecht kunnen met vragen over hun adoptie; over dossiers, zoektochten naar afkomst en voor psychosociale en juridische ondersteuning.

Na het rapport van de commissie Joustra zijn adoptieprocedures in februari 2021 per direct opgeschort, met uitzondering van lopende zaken waarvoor destijds al een beginseltoestemming was afgegeven.

¹ 33 836, nr. 92

Na een fundamentele bezinning is in 2022 gekozen voor behoud van interlandelijke adoptie, echter in een strikter gereguleerd adoptiesysteem om het risico op misstanden te verkleinen.

De TK heeft in april 2024 eerdergenoemde motie Van Nispen aangenomen met een verzoek om een nieuw plan, gericht op de zorgvuldige afbouw van het systeem van interlandelijke adoptie.

Hierop heeft de toenmalige staatssecretaris Struycken in december 2024 een afbouwplan voor interlandelijke adoptie aan de TK verzonden.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Familie

Datum
21 januari 2026

Onze referentie
7124706

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.
